

պէրեանի վարժարանն ի Սկիւտար՝ իր բոլորի ընդարձակ հողերովը: Եւ ասոնք եւս՝ ամիրայաբար կցորդ և համապատիւ էին վերիններէն ամէնէն ջոշերուն, և տոնմային կարեւոր խնդիրներու համար միասին կը գումարուէին ի ժողով, այսինքն՝ խնդիրներու պատրիարքական փոփոխութեանց, եկեղեցիի մատակարարական տնօրէնութեանց, դպրոցի և հիւանդանոցի շինութեանց և այլն: Ամիրաներուն և ամիրապատիւ ազաներուն թիւն ալ՝ Օսմանեան պետութեան փառաւոր պաշտպանութեան ներքեւ՝ հետզհետէ աճելով, և գրաւելով արգասաւոր ու նախանձելի վստահութիւն մը՝ հասած է մինչեւ 1840ի ժամանակները զրեթէ 200ի, որ կըրցած էին՝ ցայնվայր իրենց պարզ և անայլանց (inaliénable) ճարտարմտութեամբ՝ գիղել մեծ հարստութիւն. վկայ՝ իրենցմէ մինչեւ այսօր կանգուն ֆնացած քանի մը մեծ կառուցուածներն ու քաղաքները. որ կը կենան Պոլիսի ամիրայաբնակ արուարձաններուն մէջ՝ վկայ դարձեալ՝ Անատոլուի և Պոլիսի եկեղեցիներուն, դպրոցներուն և վանքերուն իրենց նուիրած այլեւայլ յիշատակներն և տպագրել տուած գիրքերն ու մշակել տուած հոգերն ու այգիները, թո՛ղ այն ահագին գումարներն ու գոհարեղէնները, զորս վատնեցին անխնայաբար թէ՛ իրենք թէ՛ իրենց սերունդներուն հովորտայ ու անփորձ մասը: Ամիրայք տետրա-

այնպէս որ՝ երբ օր մը դարձեալ կը ժխտէր Պատրիարքին՝ թէ անպատճառ պիտի տաս հրաժարակամը, խստաբարոյ պատրիարքն ալ չդիմամալով « Եկ՛ուր, զրեմ » կ'ըսէ, և թուղթն առնելով՝ իրան ալ կը գրէ, բայց հրաժարակամէ աղիտաբեր բամ մը, հացապետ Արթինին աքսորալճիոը – զոր ինքն հացապետը միամտաբար առնելով կը տամի առ որ ամկ է: Այսպէս՝ յամուզմ Արթինը, յամգէտս, իր իսկ աքսորումին լրատարը կ'ըլլայ:

1 Որոնց միմ է նաեւ՝ Գումգաբուի պատրիարքարանին կից մեծ տախտաշէն ապարամքը ծամիկ ամիրային՝ որ վայելաբար վերածուեցաւ արդի պատրիարքութեան օրովը մղհամուր դիւանատունի: